

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.3.2014 г.
COM(2014) 153 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ

Доклад за пречките пред търговията и инвестициите за 2014 г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ

Доклад за пречките пред търговията и инвестициите за 2014 г.

1. Въведение

В доклада за пречките пред търговията и инвестициите (ДПТИ) за 2014 г., както в предходните три издания, се разглеждат някои от основните пречки, с които се сблъскват предприятията от Европейския съюз (ЕС) на пазарите на стратегическите партньори на ЕС, т.е. Китай, Индия, Япония, държавите от Меркосур¹, Русия и Съединените американски щати (САЩ). Неговата основна цел е да се повиши осведомеността за основните ограничаващи търговията мерки и да се потвърди значението на противодействието на тези пречки по целенасочен и съгласуван начин.

В настоящото четвърто издание на ДПТИ се отчита постигнатият напредък по отношение на пречките, посочени в предходните издания на доклада, и се анализират редица нови мерки, които пораждаат сериозна загриженост. Въпреки постигнатия значителен напредък по отношение на редица ограничаващи търговията мерки някои пречки остават и ЕС трябва да продължава да работи енергично за преодоляването им заедно със своите стратегически партньори. Голям брой мерки са свързани с изисквания за местно съдържание, които често се въвеждат от бързоразвиващи се държави (особено Китай, Индия и Бразилия).

Действията на ЕС по правоприлагане, част от които е ДПТИ, допълват амбициозната програма за водене на преговори с цел да се гарантира, че вписването на промишлеността на ЕС в световните вериги на доставки активно подпомага цялостната ни стратегия за работни места и растеж. С постепенното ни излизане от рецесията от първостепенна важност е да се гарантира, че пазарните условия на пазарите за износ и инвестиции на нашите стратегически партньори са открити и справедливи. В рамките на стратегията на ЕС за достъп до пазара Комисията активно работи с много по-голям кръг търговски партньори с цел подобряване на условията за достъп до пазара за предприятията от ЕС и на тези пазари.

Условията за търговия следва да се подобрят и благодарение на т.нар. „Пакет от Бали“, който бе завършен по време на Деветата министерска конференция на СТО през декември 2013 г. и в който се определят нови многостранни правила за улесняване на търговията². На многостранно равнище са в ход преговорите за споразумение за търговия с услуги (СТУ), а преговорите за разширяване на приложното поле на Споразумението за информационните технологии (СИТ) също продължават, но бяха преустановени временно през ноември 2013 г. В рамките на Световния икономически форум в Давос през януари 2014 г. ЕС и 13 други членове на СТО се ангажираха да започнат многостранни преговори за либерализация на търговията с екологосъобразни стоки.

---

¹ Бразилия/Аржентина.

² Вж. http://www.wto.org/english/news_e/news13_e/mc9_06dec13_e.htm.

Едновременно с тази многостранна програма ЕС изпълнява и мащабна и амбициозна двустранна програма за отваряне на пазарите на трети държави. На първо място, от първостепенно значение са преговорите със САЩ по Трансатлантическото партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТПТИ). Всеобхватно и амбициозно споразумение за ТПТИ, което съдържа строги правила относно регулаторното сътрудничество и регулаторната съгласуваност, може да спомогне за намаляване на нетарифните пречки (НТП), с които предприятията от ЕС все още се сблъскват в САЩ. Чрез него могат да се установят и световни стандарти в много области и редица трети държави да се насърчат да последват този пример в полза на предприятията износители от ЕС.

Двустранните преговори с Япония също напредват задоволително. По време на четвъртия кръг на преговорите, проведен в Брюксел през януари 2014 г., двете страни вече започнаха да обсъждат предложенията си относно текста на бъдещото споразумение за свободна търговия (ССТ). ЕС продължава да поставя силен акцент върху НТП, които сериозно възпрепятстват достъпа до пазара в Япония за предприятия от ЕС в много сектори.

Преговорите с Канада за всеобхватно икономическо и търговско споразумение (ВИТС) приключиха на политическо равнище на 18 октомври 2013 г. Търговското споразумение с Перу и Колумбия се прилага временно от 1 март 2013 г. в Перу и от 1 август 2013 г. в Колумбия. Търговската основа на Споразумението за асоцииране между ЕС и Централна Америка се прилага временно от 2013 г. На 29 ноември 2013 г. Грузия и Молдова подписаха споразумения за асоцииране, включително задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия с ЕС, но Украйна и Армения взеха решения да не подписват споразуменията за асоцииране на този етап.

Освен това ЕС участва в преговори за споразумения за свободна търговия с няколко други трети държави и региони, а именно Меркосур, Индия, Малайзия, Виетнам, Тайланд и Мароко. На 20 септември 2013 г. ЕС и Сингапур подписаха ССТ; по отношение на Индонезия и Филипините ЕС все още е в ранен етап на подготвителна работа за проучване на обхвата и степента на намеренията за бъдещи преговори за ССТ. В ход са проучвателни преговори с Мексико във връзка с евентуално осъвременяване на съществуващото ССТ.

ЕС продължава да полага усилия и за да се гарантира пълно и безпроблемно прилагане на ССТ между ЕС и Южна Корея, което влезе в сила на 1 юли 2011 г.³

С оглед на мащабната програма за преговори на ЕС става все по-важно да се гарантира, че възможностите за търговия, създадени благодарение на тези преговори, действително се превръщат в реални търговски потоци. В тази връзка в ДПТИ за 2014 г. се подчертават най-значимите пречки пред достъпа до пазара, въведени от нашите стратегически партньори.

В стратегията на ЕС за достъп до пазара тези мерки се разглеждат допълнително чрез непрекъснат процес на подбор и определяне на приоритети по отношение на основни пречки, който доведе до установяването на 220 пречки на пазари в 32 трети държави. Неотдавна Комисията започна проучване с цел количествено да се определи до каква

---

³ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/south-korea/>.

степен ЕС успява да премахне основните пречки. Според този анализ към октомври 2012 г. при общо 220 основни пречки положителни резултати са постигнати в 70 случая, което е довело до общи ползи за ЕС на приблизителна стойност два милиарда евро годишно.

На последно място, Комисията редовно публикува доклад относно потенциално ограничаващите търговията мерки⁴. В десетия пореден доклад, в който се прави оценка на периода от май 2012 г. до май 2013 г., се посочва, че членове на Г-20 са въвели 154 нови мерки, а са премахнали само 18 мерки. Оценката показва, че като цяло общият брой на потенциално ограничаващите търговията мерки е нараснал на 688.

По отношение на инвестициите в последно време се наблюдават тревожни тенденции за европейските инвеститори във все повече трети държави. Много често тези случаи включват неспазване на съществуващи двустранни споразумения за насърчаване и защита на инвестициите (НЗИ) с различни държави — членки на ЕС, особено по отношение на действия, равностойни на отнемане на собственост на инвеститора, но също и де факто или дори де юре повторна национализация на предприятия, успешно управлявани от чуждестранен инвеститор. Пред международни правосъдни органи са предявени различни искове, например по отношение на Аржентина или Русия, като в някои от тях изходът беше положителен (вж. Аржентина/Repsol в точка 2.1). Освен това прекратяването или плановете за прекратяване на споразумения за НЗИ оказват неблагоприятно въздействие върху условията за инвестиции в някои държави и върху тяхната привлекателност като обект за инвестиции за предприятията от ЕС. Решението на Южна Африка да прекрати действието на сключените от нея споразумения за НЗИ с държави — членки на ЕС, и проектозаконът, който понастоящем се планира да замени тези споразумения и който няма да може да гарантира на инвеститорите досегашната степен на правна сигурност и предвидимост, поражда сериозна загриженост.

2. Резултати от предприети през 2013 г. действия на ЕС във връзка с пречките пред достъпа до пазара и инвестициите

Многобройните пречки на пазарите на стратегическите партньори, установени в ДПТИ за 2013 г., бяха основен приоритет в двустранните отношения на Съюза поради голямата им значимост за предприятията от ЕС и поради честото им системно въздействие. Ето защо Комисията и държавите членки редовно повдигат въпроса за тях на двустранни срещи, включително на най-високо политическо равнище.

По отношение на голям брой пречки, включени в ДПТИ за 2013 г., беше постигнат значителен или частичен напредък. В тези случаи от решаващо значение бяха действията на ЕС, предприети в рамките на стратегията за достъп до пазара. В други случаи въпреки положените сериозни усилия не беше отбелязан напредък. По-специално по отношение на Русия продължават да съществуват значителни проблеми във връзка с достъпа до пазара въпреки присъединяването на страната към СТО през август 2012 г. Както в предходните години, в ДПТИ за 2014 г. също се представят избрани съществени нови пречки.

---

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151703.pdf.

2.1 Успешни действия на ЕС през 2013 г.

Значителен брой пречки пред достъпа за пазара, очертани в предходните три издания на ДПТИ, бяха изцяло или частично премахнати през 2013 г.

Китай

Китай предприе важни стъпки за приемане на по-благоприятна за бизнеса инвестиционна политика. На 27 септември 2013 г. Държавният съвет издаде известие Guo Fa 2013 № 38 за създаване на Зоната за свободна търговия в Китай (Шанхай). Въпреки че представлява ограничен и целенасочен експеримент в процеса на отваряне и реформа, това може да се превърне в първа стъпка за намаляване на ограниченията за инвестициите. В миналото ограничени експерименти от този род са полагали основите за по-сериозни реформи.

На 16-ата среща на върха между ЕС и Китай на 21 ноември 2013 г. двете страни официално започнаха преговори по всеобхватно двустранно споразумение, включващо както защита на инвестициите, така и достъп до пазара. Предложеното инвестиционно споразумение между ЕС и Китай ще бъде първият случай, в който ЕС договаря самостоятелно инвестиционно споразумение въз основа на новите правомощия, предоставени съгласно Договора от Лисабон. Китай потвърди, че ще приложи подход на „отрицателен списък“ в преговорите с ЕС в областта на инвестициите.

Китай изпълни положителното решение на апелативния орган на СТО от 31 януари 2012 г. в доклада му относно експортните ограничения върху суровините. Що се отнася до втората процедура по отношение на експортните ограничения, наложени от Китай върху редкоземните елементи, волфрама и молибдена, която беше започната на 13 март 2012 г., производството на СТО все още не е приключило. Окончателният доклад на експертната група на СТО се очаква в началото на 2014 г.

По отношение на освобождаването от облагане с ДДС на произведения в страната регионални въздухоплавателни средства на 9 септември 2013 г. Министерството на финансите на Китай уведоми ЕС, че е отменило циркулярно писмо № 51 от 2000 г. и циркулярно писмо № 97 от 2002 г., съгласно които се предоставяше освобождаване от облагане с ДДС на продажбите в Китай на конкретни модели произведения в страната регионални въздухоплавателни средства. Ако бъде потвърдено, това ще представлява положително развитие за премахване на дългогодишната дискриминация по отношение на вноса на регионални въздухоплавателни средства. ЕС поиска от Китай да представи документни доказателства за обявените мерки, които ще създадат правна сигурност за икономическите оператори от ЕС.

Международната работна група по експортните кредити (МРГ) проведе три заседания през 2013 г., като домакин на заседанието през септември беше ЕС. МРГ обсъди условията за експортно финансиране и субсидиите — изключително важен въпрос за отношенията между ЕС и Китай. Групата започна договаряне на насоки в областта на кредитите за корабостроенето и медицинското оборудване с цел да се установят международни насоки за експортно финансиране, които са съгласувани с най-добрите международни практики.

На 24 май 2013 г. Китай въведе дискриминационни мерки в областта на митническото и данъчното облагане, засягащи логистичните и транспортните отрасли, след като Министерството на финансите (МФ) и Държавната администрация за данъчно облагане (ДАДО) издадоха ново циркулярно писмо относно ДДС за транспортния отрасъл, съгласно което действащата пилотна програма „От данък за дейността към ДДС“ (B2V) обхваща цялата страна. Циркулярно писмо № 37 влезе в сила на 1 август 2013 г. На спедиторските предприятия вече не се разрешава да приспадат от данъчната си основа някои разходни елементи, например за международни товарни превози, и от тях се изисква да начисляват 6 % ДДС и 0,8 % допълнителна местна такса върху брунтните постъпления (като се включат разходите за товарни превози), събрани от клиенти. Според оценките на представители на чуждестранния бизнес потенциалните разходи във връзка с тази мярка за сметка на интересите на техните спедиторски предприятия надхвърлят два милиона евро на седмица.

Заедно с местни партньори ЕС участва в конструктивен диалог с компетентните органи в Китай за решаването на този сериозен проблем. На 12 декември 2013 г. МФ и ДАДО издадоха съвместно циркулярно писмо, с което се коригира дискриминационното действие на циркулярно писмо № 37 и логистичният сектор отново се освобождава от облагане с ДДС и допълнителна такса.

Индия

В Индия правителството преустанови прилаганите от 2012 г. насам от съображения за сигурност преференциални политики по отношение на процедурите за възлагане на поръчки за произведени в страната електронни стоки и далекосъобщително оборудване. В планираните и вече приети разпоредби се посочваше, че за електронни продукти и далекосъобщително оборудване, които имат отражение върху сигурността, както държавните, така и — което е изключително важно — частните купувачи (например оператори на далекосъобщителни услуги) трябва да прилагат задължителни предпочитания към местни изпълнители. Това би представлявало значителна тежест за предприятията. Въпреки че по отношение на държавните поръчки политиките не са отменени, те са в процес на преразглеждане, а според известието от юли 2013 г. изрично се отменят изискванията за местно производство (въз основа на процент или по друг начин) в частния сектор и от съображения за сигурност. По отношение на електронните продукти на 23 декември 2013 г. Индия въведе нова политика на преференции, според която съображенията за сигурност действително отпадат и тя се прилага единствено за държавните поръчки. ЕС ще продължи да отстоява позицията за отмяна на необосновани мерки за местно съдържание.

Освен това в два случая Индия отложи изискването за задължително изпитване и сертифициране на елементи на далекосъобщителни мрежи от съображения за сигурност до 1 юли 2014 г. Въпреки това ЕС ще продължи да настоява изискванията на Индия да се основават на съответните международни стандарти за сигурност на далекосъобщителното оборудване, както и на приемането на доклади за изпитвания и сертификати, издадени от квалифицирани чуждестранни лаборатории.

Що се отнася до задължителното спазване на новите национални стандарти и изисквания за сертифициране на Индийската служба за стандартизация (ИСС) по отношение на стоманените изделия, датата на влизане в сила на изискванията за задължително сертифициране на определени стоманени изделия беше отложена за

април 2014 г. Освен това през август 2013 г. някои продукти, които се доставят пряко за големи проекти при определени условия (в областта на инфраструктурата, добива на нефт, високотехнологичните производства, ядрените реактори, отбраната, химикалите, нефтохимическите продукти и торовете), бяха освободени от схемата за сертифициране. Остават обаче някои проблеми, свързани с процеса на регистрация.

Освен това Индия официално удължи гратисния период за задължителната регистрация на 15 категории продукти от сектора на информационните технологии и битовата електроника до 3 януари 2014 г. (първоначалната дата беше 3 април 2013 г.). С известие от май 2013 г. „до следващо разпореждане“ беше позволено приемането на изпитвания, извършени от чуждестранни сертифициращи органи, които са членове на схемата СВ на IECEE⁵ или международно акредитирани лаборатории по ILAC MRA⁶. Ще бъде важно да се гарантира, че на практика в бъдеще няма да се изисква задължително изпитване от индийски лаборатории, тъй като това може сериозно да забави разрешенията за предлагане на пазара на огромно количество електронни стоки, които се изнасят за Индия, и ще поражда значителни допълнителни разходи и времеви натиск за чуждестранните дружества при пускането на продуктите на пазара. Налагането на (кратки) срокове на валидност на издадените доклади от изпитвания допълнително ще задълбочи проблема. Въпреки приемането на резултати от чуждестранни изпитвания схемата се оказва прекалено утежняваща, като се имат предвид ниските рискове за безопасността, свързани с въпросните продукти.

На последно място, Индия въведе някои промени в правилата за инвестициите и предостави възможност за 100 % чуждестранна собственост в далекосъобщителния сектор. Положително развитие имаше и по отношение на инвестициите в търговия на дребно с една марка. След отварянето на сектора няколко европейски дружества вече кандидатстваха за лицензи и ги получиха. Едно европейско дружество кандидатства и за лиценз за търговия на дребно с няколко марки и получи първия такъв лиценз, предоставен на чуждестранно дружество в Индия.

Бразилия/Аржентина

За Бразилия може да се отчете напредък по отношение на списъка на 100 тарифни линии като временно изключение от Общата външна митническа тарифа (ОВМТ). Прилагането на списъка, което започна през септември 2012 г., беше преустановено в края на октомври 2013 г. Още по-голямо значение има фактът, че в крайна сметка не влезе в сила нов списък на 100 тарифни линии като изключение от ОВМТ, предвиден в началото на 2013 г.

По отношение на дискриминационните данъчни облекчения, които Бразилия предоставя специално на местните производители на леки превозни средства и електроника, изпълняващи някои изисквания за местно съдържание, на

---

⁵ Световна система за изпитване и сертифициране на съответствието на електротехническо оборудване и компоненти (схема СВ на IECEE): <http://www.iecee.org/>.

⁶ Споразумение за взаимно признаване (MRA) в рамките на Международното сътрудничество за акредитация на лаборатории (ILAC): <https://www.ilac.org/>.

19 декември 2013 г. ЕС отправи искане за започване на процедура в СТО за уреждане на спора.⁷

През януари 2013 г. в Аржентина беше отменена неавтоматичната система за лицензи за внос (с изключение на велосипедите), но в сила остават други мерки за ограничаване на търговията/вноса, по-специално изискването за попълване на предхождащи вноса клетвени декларации (ПВКД) за всеки внос. По искане на ЕС, САЩ и Япония през март 2013 г. беше сформирана експертна група за уреждане на спора в рамките на СТО, която да разгледа спора относно ПВКД и други неофициални ограничаващи вноса мерки, като например изискването към вносителите за балансиране на вноса⁸. Освен това Аржентина поддържа ограничения за преводи във валута, както и преводи на дивиденди и на лицензионни и авторски възнаграждения, които са се превърнали във важна част от нейната икономическа политика и се използват например за управление на валутния курс. Аржентина прилага ограничения и в областта на презастрахователните услуги.

През април 2012 г. правителството на Аржентина одържави 51 % от YPF — аржентинския клон на испанската петролна компания Repsol, без да осигури адекватна и своевременна компенсация. При одържавяването Repsol поиска компенсация за загубата на голяма част от своя производствен капацитет и резерви на нефт. В края на ноември 2013 г. Аржентина и Repsol постигнаха принципно споразумение за компенсация чрез прекратяване на съдебните действия и започване на процес за определяне на размера на компенсацията. Преговорите за съдържанието на окончателното споразумение вече започнаха.

Съединени американски щати

Съединените щати разшириха списъка на държавите или регионите от ЕС, които се считат за свободни от класическа чума по свинете (CSF), птичи грип, нюкасылска болест и отчасти везикулозна болест по свинете (SVD). След неколкогодишни обсъждания в края на 2013 г. беше публикувано окончателно предписание относно спонгиформната енцефалопатия по говедата. ЕС очаква, че износът на говеждо месо за САЩ скоро ще се възобнови. Все още обаче се извършват проверки за болести по животните за някои държави от ЕС, които имат еднакъв статут по отношение на болестите съгласно хармонизираното законодателство на ЕС. Вместо да третират държавите членки индивидуално, условията за внос в САЩ следва да отразяват действителното положение в ЕС, който представлява единен субект и единен пазар, както и своевременно приетите решения на ЕС относно здравеопазването на животните и съществуващите разпоредби на международни органи по стандартизация (като Световната организация за здравеопазване на животните). Представените от ЕС заявления за износ на продукти от животински произход — например за млечни продукти клас А, живи двучерупчести мекотели и продукти от дребни преживни животни, се разглеждат изключително бавно. Продължават да предизвикват загриженост и изключително големите забавяния при разглеждането на други подадени от ЕС санитарни и фитосанитарни (СФС) заявления за износ, например за ябълки, круши, костилкови плодове и камби. Продължаващите преговори със САЩ по

---

⁷ http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds472_e.htm.

⁸ http://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds445_e.htm.

Трансатлантическото партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТПТИ) предлагат възможност за обсъждане на въпросите за санитарните и фитосанитарните мерки в нов контекст.

Япония

От началото на преговорите през април 2013 г. за всеобхватно споразумение за свободна търговия с Япония са проведени четири кръга разговори. Постигнат е известен напредък, но са необходими още усилия. Продължават обсъжданията, свързани с нетарифните пречки в рамките на ССТ. По отношение на някои от тези пречки (например биологични храни, разрешителни за продажба на едро на алкохол) Япония вече изпълни своите ангажименти, поети по време на подготвителния етап за започване на преговори за ССТ (т. нар. „изследване на обхвата“), докато по отношение на други пречки изследването на обхвата и обсъжданията за ССТ доведоха до частичен напредък (например по отношение на фармацевтичните продукти, хранителните добавки, говеждото месо, сертифицирането на радио- и далекосъобщително оборудване, процедурите за разрешителни за медицински изделия). Например по отношение на хранителните добавки вече са одобрени 38 от 46 вещества, за които ЕС е подал заявление, две се очаква да бъдат разрешени през юни 2014 г., а по отношение на останалите шест понастоящем се извършва оценка на риска. Освен това беше постигнат напредък по отношение на достъпа на ЕС до пазара на говеждо месо — Япония вече предостави разрешения на три държави членки за износ на месо от животно на възраст под 30 месеца, а заявления на няколко други държави членки са в процес на одобряване.

2.2 Непреодолени пречки пред достъпа до пазара, които изискват по-нататъшни действия на ЕС

За съжаление пречките, очертани в предходните три издания на ДПТИ, все още съществуват и продължават да възпрепятстват в значителна степен достъпа до пазара за стопанските субекти от ЕС⁹. В рамките на стратегията за достъп до пазара ще бъдат предприети повече действия на ЕС, за да се гарантира постигането на напредък по тези въпроси. По-специално това засяга следните ограничаващи търговията мерки:

Китай

- „Политика на местните иновации“
- Изисквания за местно съдържание
- Пречки във връзка с информационната сигурност, включително преразглеждане на разпоредбите относно търговското кодиране
- Разпоредби в областта на козметичните продукти

Индия

---

⁹ Вж. описание на тези пречки в ДПТИ за 2013 г.:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/march/tradoc_150742.pdf.

- Сертифицикационен режим на ИСС (Индийската служба за стандартизация) за автомобилни гуми
- Въпроси във връзка със СФС мерки (например по отношение на свинското месо, генетичен материал от животни от рода на едрия рогат добитък, растения и растителни продукти)

Бразилия/Аржентина

- Аржентина: изисквания за местно съдържание
- Бразилия и Аржентина: мерки, възпрепятстващи предоставянето на услуги за морски транспорт между държавите от Меркосур.

2.3 Акцент — Русия, една година след присъединяването ѝ към СТО

Въпреки че се присъедини към СТО през август 2012 г., Русия все още не е изпълнила изцяло ангажиментите си, поети в рамките на СТО. ЕС все така изразява загриженост във връзка с редица пречки, които продължават да възпрепятстват достъпа на икономическите оператори от ЕС до руския пазар.

Русия неправилно прилага равнищата на тарифите, с които се е ангажирала в рамките на СТО, по отношение на списък с повече от 150 продукта, включително месо, облекла, хладилници, употребявани превозни средства, автомобилни каросерии, хартиени продукти и продукти по Споразумението за информационните технологии. Въпреки че някои линии бяха коригирани на 1 септември 2013 г., остават някои проблеми по отношение на продукти като хартия, автомобилни каросерии и селскостопански продукти.

На 9 юли 2013 г. ЕС започна първата си процедура в СТО за уреждане на спор с Русия за решаването на проблема с таксата за рециклиране на моторни превозни средства, прилагана за вносни автомобили. На 15 октомври 2013 г. Държавната дума прие изменение, според което от местните производители на автомобили се изисква да заплащат същата такса за рециклиране като чуждестранните производители, като така се премахват дискриминационните елементи в първоначалния закон. Въпреки това прилагането на този закон, както и на евентуални компенсационни мерки за местните производители на автомобили, все още трябва да се наблюдават много внимателно през следващите месеци.

По отношение на тарифните квоти (ТК) за дървесина в рамките на двустранното споразумение между ЕС и Русия за дървесината, сключено в контекста на присъединяването на Русия към СТО, неотдавна беше постигнат известен напредък чрез премахването на 4 ноември 2013 г. на дискриминационния списък на износители, поддържан преди това от Русия. Това ограничи в голяма степен броя на дружествата, които отговарят на критериите за износ съгласно ТК за дървесина.

В областта на санитарните и фитосанитарните мерки непрозрачните, дискриминационни и непропорционални процедури за контрол и одобряване, прекомерно строгите изисквания по отношение на остатъчните вещества от антибиотици, микробиологичните критерии и недостатъчното съобразяване на

критериите за остатъчните вещества от пестициди със Споразумението на СТО за СФС и с други международни стандарти и практики предизвикват множество затруднения. Резултатите от инспекции или констатациите от граничен контрол за селскостопански продукти и растения продължават ежедневно да поражда пречки пред търговията. Няколко държави членки са обект на специфични мерки от страна на Русия, например за охладеното месо или за преустановяване на износа за някои категории производители, а някои забрани са наложени за целия ЕС след констатации за неспазване на изискванията от страна на определени държави членки. Тези ограничения за вноса се отразяват неблагоприятно и на операторите в търговията на дребно и на едро и възпрепятстват ефективното управление на веригата на доставки. От март 2012 г. насам са въведени ограничения върху вноса на едър рогат добитък и преживни животни (заради вируса шмаленберг), както и на живи прасета за клане.

В рамките на митническия съюз (МС) Русия одобри регулаторни процеси, чрез които да съгласува техническите си разпоредби за СФС мерки с международните стандарти и практики. ЕС представи списък на исканията за хармонизация на партньорите в МС. До момента обаче няма сведения за изпълнение освен в областта на пестицидите.

В областта на техническите пречки пред търговията (ТПТ) икономическите оператори от ЕС все още се сблъскват с многобройни хоризонтални и секторни пречки пред търговията в Русия поради обременяващи технически разпоредби, непрозрачно прилагане на изискванията, едновременно наличие на няколко, отчасти припокриващи се и прекомерни процедури за сертифициране, оценка на съответствието и предоставяне на разрешителни, които в голяма степен продължават да бъдат несъвместими със съвременните международни правила и стандарти.

Технически разпоредби вече са приети и на равнището на Евразийския митнически съюз (Русия, Беларус, Казахстан). Често тези технически разпоредби не се основават на международни стандарти и установяват твърде обременяващи изисквания за сертифициране, уведомяване и етикетирание. Неотдавнашни примери включват техническата разпоредба на митническия съюз относно безопасността на потребителските стоки и стоките, предназначени за деца и юноши (наред с други продукти тя се прилага и по отношение на текстилните изделия, облеклата и обувките), и проекта на техническа разпоредба на митническия съюз относно безопасността на алкохолните продукти. Освен това след установяването на африканска чума по свинете при диви свине близо до границата с Беларус на 24 януари 2014 г., Руската федерация де факто забрани износ на живи свине и на продукти от свинско месо от цялата територия на ЕС. Тази мярка изглежда непропорционална и неоснователна.

3. Нови важни пречки, които възникнаха през 2013 г.

Пред износа на алкохолни напитки и вина от ЕС възникна нова пречка за достъп до пазара, след като през февруари 2013 г. компетентните органи в Китай взеха решение да се извършват изпитвания или да се изискват резултати от изпитвания за съдържание на фталати в тези продукти. Загриженост поражда преди всичко фактът, че тези износни продукти отговарят на изискванията на законодателството на ЕС, което осигурява ефикасна защита на здравето и безопасността на потребителите в Европа. Междувременно компетентните органи в Китай намалиха изискванията за изпитване за всяка пратка. Китай обаче не е приключил извършваната от него оценка на риска,

целяща да се определи законна граница за съдържанието на фталати в хранителните продукти.

Освен това през юни 2013 г. Китай предприе антидъмпингово и антисубсидийно разследване по отношение на вина, внос от ЕС. Комисията следи отблизо разследването и ще положи максимални усилия да предотврати налагането на необосновани антидъмпингови или изравнителни мерки по отношение на вина от ЕС.

В Индия митническата ставка за нови луксозни автомобили се е увеличила от 75 % на 100 % успоредно с увеличението на митническата ставка за нови мотоциклети с капацитет на двигателите над 800 ccm от 60 % на 75 %. Тези мерки, както и увеличението на митата за внос на други продукти, изглежда, са следствие от по-обща линия на политика, която едва ли отговаря на политическите ангажименти на Индия, поети в рамките на Г-20 за въздържане от приемането на каквито и да е протекционистични мерки.

Освен това новото тълкуване и прилагане на изискванията на Индия за етикетиране на хранителните продукти е причина за задържането на голям брой внесени пратки с хранителни продукти. Според обявения нов подход се изисква информацията на етикета да бъде отпечатана на оригиналната опаковка в държавата на произход, а не както досега чрез стикер, като на стикер, поставен в митническите складове, може да се предоставя единствено специфична за Индия информация.

На 1 април 2013 г. Агенцията по горите в Япония въведе програмата за точки за употреба на дървесина („WUPP“), от която произтича дискриминационно третиране на вноса на дървесина спрямо местните дървесни видове. В рамките на тази инициатива участващите потребители, които закупуват нови жилища, построени с най-малко 50,1 % продукти от местна дървесина, отговарят на условията да получат до 300 000 точки за употреба на дървесина (с еквивалентна стойност в йени, съответстваща на максимум 2250 евро), които могат да се използват за закупуването на определени местни продукти на горската промишленост/земеделието/рибарството.

До момента са одобрени единствено японски дървесни видове, а всички заявления, подадени за чуждестранни видове, включително от Швеция, Австрия и Румъния, са отхвърлени. На 17 октомври 2013 г. Агенцията по горите прие нови насоки, в които се определят критериите за допустимост по програмата.

4. Заключение

В настоящия доклад отново се подчертава, че пречките пред достъпа до пазарите на стратегическите партньори на ЕС продължават да съществуват в различна форма. Въпреки това някои неотдавнашни положителни тенденции показват, че се постига напредък и че стратегията на ЕС за достъп до пазара осигурява резултати по много направления. Нови пречки обаче възникват непрекъснато и ЕС ще продължи да следи отблизо тези пазари, за да може да прилага успешна и целенасочена стратегия за премахване на пречките.

Успоредно с амбициозната програма на ЕС за двустранни преговори, която включва всички наши стратегически партньори, стратегията за достъп до пазара продължава да има решаващо значение, за да се гарантира, че сключените двустранни споразумения се

превръщат в реални търговски потоци. Тясното сътрудничество между Комисията, делегациите на ЕС, държавите членки и предприятията както в ЕС, така и в трети държави отново се оказва ефективен инструмент. Този елемент на партньорство в стратегията за достъп до пазара следва да се засили още повече.

За да разшири усилията за премахване на пречките пред търговията в трети държави, Комисията ще продължи да прилага без колебание всички налични инструменти в рамките на стратегията за достъп до пазара, включително търговска дипломация, двустранни събития на високо равнище, както и комитетите на СТО и мерки за изпълнение на ангажиментите, поети от трети страни, чрез целенасочени процедури за уреждане на спорове.